

1 Aralık 2024 Dünya AIDS Günü Basın Bildirisi

Türk Dermatoloji Derneği Venereoloji Çalışma Grubu başkanı Prof. Dr. Osman KÖSE AIDS hakkında bilgi verdi. En çok 25-35 yaş aralığında görülen AIDS geçen yılki Sağlık Bakanlığı istatistiklerine göre çok büyük bir düşüş gösterdi. 2021 yılı sonu itibarıyla Sağlık Bakanlığı resmi kayıtlarına göre ülkemizde toplam 32 bin 376 kişinin HIV virüsü ile yaşadığı saptanmıştı. 2022 yılı istatistiklerinde 5710 olan HIV (+) hasta sayısı 2023 yılında 1728 civarında saptanmıştır. 2024 yılı sayıları henüz yayınlanmamıştır. AIDS (Kazanılmış Bağışıklık Yetmezliği Sendromu) olarak bilinir ve HIV (Human Immunodeficiency Virus) isimli bir virüsle ortaya çıkar. Bu virüs vücudumuzun savunma sisteminde yetmezliğe yol açar. HIV virüsü vücuda girdiğinde ilk olarak şiddetli olmayan ateş, halsizlik, yorgunluk, iştahsızlık gibi hafif hastalık belirtilerine yol açar. Hastalık bundan sonra ortalama 6-8 yıl süren sessiz bir döneme geçer. Bu dönemde çok fazla belirti olmaz ve tesadüfen tanı konur. Virüs yükü artıp vücut direnci düşmeye başladığında ise sık sık enfeksiyonlara yakalanma ve deri enfeksiyonlarında artışla bulgu verir.

AIDS en sık korunmasız ve riskli cinsel temasta bulaşır. Buradaki en önemli risk faktörü çok eşliliklerdir. Cinsel temas sırasında kondom kullanımı en önemli korunma yöntemidir. Diğer bulaşma yolları ise damar yolu ile uyuşturucu madde kullanan bağımlılarda virüs bulaşan enjektörlerle, kan nakli sırasında, anneden bebeğe doğum sırasında da HIV virüsü bir kişiden başka bir kişiye geçebilir. Toplumda bilinenin aksine AIDS hastalığı virüs taşıyan kişiye dokunmak, sarılmak, onunla tokalaşmakla bulaşmaz. Ayrıca HIV virüsü gözyaşı, ter, tükürük vb. sekresyonlardan ve herkese açık kullanımı olan havuz, banyo ve tuvalet gibi alanlardan da bulaşmamaktadır. Cinsel yolla bulaşan diğer hastalıklara (genital siğil, genital uçuk, frengi, bel soğukluğu, klamidy vb.) sahip olan ve çok eşli cinsel yaşam süren hastalarda HIV/AIDS hastalığı bulaşma riski çok yüksektir. Bu nedenle herhangi bir cinsel yolla bulaşan hasta eğer tek eşli değilse bu risk daha yüksek olacaktır.

Dünya'da AIDS artış hızı yavaşlıyor

Bugün için, DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü)/UNAIDS (Birleşmiş Milletler HIV/AIDS Ortak Programı) verilerine göre 2022 sonu itibarı ile dünya toplam 39 milyon kişi HIV virüsü ile yaşamaktadır. Dünyada AIDS artış hızı yavaşlamakta ve yeni tedavi yöntemleri ile yaşam süreleri uzamaktadır. Türkiye, son yılda görülen ani düşüş nedeni ile halen risk altında olmasa da ve dünyada hastalığın az sıklıkta görüldüğü ülkelerden olmasına karşın halkımızın bilgi düzeyi yeterli değildir. Türk Dermatoloji Derneği Venereoloji Çalışma Grubu olarak, 1 Aralık Dünya AIDS farkındalık gününde tüm yurttaşlarımıza hatırlatmak isteriz ki, aktif cinsel yaşamı olan kişilerde iyileşmeyen yaralar, deri hastalıklarının belirtilerinin şiddetli olduğu durumlarda vakit kaybetmeden dermatologa başvurmalarını çok eşli kişilerin yılda bir kez HIV testi yapturtmalarını ve eğer şüpheli bir öykü varsa hemen dermatoloğa başvurmalarını önermekteyiz.